

До рішення ради адвокатів України

№ 226 від 27 вересня 2013 року

*Роз'яснення Ради адвокатів України
стосовно роботи помічника адвоката
за трудовим договором (контрактом)
з адвокатом як самозайнятою особою*

У відповідності до п. п. 1.1. п. 1 Положення про помічника адвоката, затвердженого рішенням Ради адвокатів України № 123 від 01 червня 2013 року із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Ради адвокатів України №185 від 27 липня 2013 року помічник адвоката - фізична особа, яка здійснює діяльність на підставі та в порядку, що передбачені Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Кодексом законів про працю України та цим Положенням.

Відповідно до частини першої статті 16 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 05 липня 2012 року адвокат може мати помічників з числа осіб, які мають повну вищу юридичну освіту. Помічники адвоката працюють на підставі **трудового договору (контракту), укладеного з адвокатом**, адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням, з додержанням вимог цього Закону і законодавства про працю.

Подібні положення стосовно помічників адвокатів містив й Закон України «Про адвокатуру» від 19 грудня 1992 року, що втратив чинність на підставі прийняття Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Так, відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про адвокатуру» адвокат може мати помічника або кількох помічників із числа осіб, які мають вищу юридичну освіту. Умови роботи визначаються контрактом між адвокатом (адвокатським об'єднанням) і помічником адвоката з додержанням законодавства про працю.

Таким чином, однією з основних вимог роботи помічником адвоката є трудовий договір (контракт), укладений з **адвокатом** (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням), який є підставою набуття помічником адвоката стажу роботи в галузі права, необхідного для отримання права на здійснення адвокатської діяльності.

Слід зазначити, що відповідно до частини третьої статті 4 та частини першої статті 13 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокат може здійснювати адвокатську діяльність в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання або **індивідуально, тобто є самозайнятою особою**.

Таким чином, адвокат, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально, є самозайнятою особою, яка провадить незалежну професійну діяльність.

У абзаці другому підпункту 14.1.226 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України передбачена незалежна професійна діяльність як участь фізичної особи у науковій, літературній, артистичній, художній, освітній або викладацькій діяльності, діяльність лікарів, приватних нотаріусів, **адвокатів**, арбітражних керуючих (розпорядників майна, керуючих санацією, ліквідаторів), аудиторів, бухгалтерів, оцінщиків, інженерів чи архітекторів, особи, зайнятої релігійною (місіонерською) діяльністю, іншою подібною діяльністю за умови, що така особа **не є працівником або фізичною особою - підприємцем** та використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб.

Враховуючи наведене, трудовий договір (контракт), на підставі якого набувається стаж помічника адвоката, необхідний для отримання права на здійснення адвокатської діяльності, є таким, що укладений належним чином за умови підписання його помічником адвоката та адвокатом, **а не фізичною-особою підприємцем**, що суперечить вимогам чинного законодавства України.